

Inhoud

Deel I Inleiding en achtergronden	9
1 Overzicht van Traumagerichte CGT voor Jonge Kinderen (TG-CGT-JK)	11
Waarom is behandeling nodig?	11
De natuurlijke gang van zaken	11
Prospectief onderzoek bij jonge kinderen	11
Ontwikkeling van TG-CGT-JK	12
Wetenschappelijke onderbouwing	14
Wie komt voor behandeling in aanmerking?	15
Hoe werkt de behandeling volgens de theorie?	15
CGT VOOR PTSS	16
De componenten van TG-CGT-JK	16
De behandelkamer	17
Een rechtlijnige aanpak	17
De therapeutische relatie	17
Weerstand	18
Lekkers	18
Mijn Reisboek	19
Plan voor het leren begrenzen van gedrag	19
Rouw	21
Ouders volgen sessies op tv	21
Nare-gevoelensscore (ofwel de stressthermometer)	23
Ontspanningsoefeningen	23
Stimulushiërarchie	24
Exposure/verhalen/tekeningen	26
Tips voor het bedenken van tekeningen/verhalen en huiswerk voor verschillende typen traumatische gebeurtenissen	27
Seksueel misbruik	27
Huiselijk geweld	28
Huiselijk geweld en auto-ongeluk	29
Auto-ongeluk	29
Auto-ongeluk en medische behandelingen	30
Auto-ongeluk voetganger	30
Plaats delict waar vader werd vermoord	31
Angstaanjagend verhaal afgeluisterd; anticipatieangst (bang zijn om bang te worden)	31
Gijzeling	32
Heeft orkaan doorstaan	33
Rampen: kinderen die zelf niet direct in gevaar zijn geweest	33
Geëvacueerd en daarna meegenomen om naar het verwoeste huis te kijken	34
Wat te doen als een kind tijdens een sessie dissocieert?	34
Wat te doen als je de indruk krijgt dat een kind fantaseert of dat het vervormde herinneringen heeft	35
Huiswerk	35
Medewerking van het kind	36
Zeggen en niet vragen	36
Tijdslimiet	37
Tom Sawyer-methode	37
‘Wedden dat je dat niet kunt?’	37

Minder is meer	38
Tussendoortjes	39
Veiligheidsplannen	39
Problemen met grenzen	41
Mijn Reisboek bespreken	41
Haalbaarheid van CGT-technieken bij jonge kinderen	41
Kunnen jonge kinderen cognitieve therapie volgen?	42
Overwegingen over de relatie tussen ouder en kind	43
Stel dat ouders zelf ook behandeling nodig hebben	46
Praktische zaken	46
Wat te doen als zich tijdens de behandeling nieuwe trauma's voordoen	47
Vereisten voor de therapeut	48
Hoe precies moet je de handleiding volgen? Enkele overwegingen over het toepassen van evidence based behandelingen	48
Spiekbriefjes	48
2 Assessment	49
Wat zijn trauma's voor jonge kinderen?	49
Diagnosticeren van PTSS is moeilijk, vergeleken met andere stoornissen	50
Wat weten we over het vaststellen van PTSS bij jonge kinderen?	52
Symptomatisch en functioneel beperkt, maar niet gediagnosticeerd	55
Diagnostische maatstaven	55
Zelf in te vullen vragenlijsten	56
PTSS-checklist voor jonge kinderen	56
Vragenlijst over traumasymptomen bij jonge kinderen	56
Interviews	57
Oppositieel-opstandig gedrag	58
Rouw	58
Diagnostisch onderzoek tijdens de intake die voorafgaat aan sessie 1	58
Deel II Handleiding	61
Sessie 1 Psycho-educatie	63
Sessie 2 Oppositieel-opstandig gedrag	69
Sessie 3 Gevoelens	75
Sessie 4 Copingvaardigheden	81
Sessie 5 Het verhaal vertellen	87
Sessie 6 Een gemakkelijke exposure	93
Sessie 7 Een gemiddelde exposure	101
Sessie 8 Een gemiddelde exposure	105
Sessie 9 De naaste exposure	109
Sessie 10 De naaste exposure	113
Sessie 11 Terugvalpreventie	117
Sessie 12 Diploma-uitreiking	121
Deel III Formulieren voor de ouder, werkbladen voor het kind, formulieren voor de therapeut	123
Appendix 1 Illustraties bij ptss-symptomen	159
Appendix 2 Haalbaarheids- en betrouwbaarheidschecklist	183
Appendix 3 Spiekbriefjes	197
Literatuur	209
Over de auteur	215